

ARBEIDSRECHTBANK BRUGGE

- 1° Vakantiekamer -

BIJZONDERE OPENBARE TERECHTZITTING VAN 20 JULI 2010.

Rep. nr: 4291

De zaak A.R. nr. : 10/330/A

[REDACTED] eveneens optredend in haar hoedanigheid van ouder en wettige vertegenwoordigster van haar minderjarig kind [REDACTED] (2009), beiden verblijvende/wonende te [REDACTED] psychiatrie centrum [REDACTED]

- EISENDE PARTIJ -: met raadsman **Mr. Charline BULTEEL**, advocaat te Brugge.

tegen:

OPENBAAR CENTRUM VOOR MAATSCHAPPELIJK WELZIJN BRUGGE, met zetel te 8000 Brugge, Ruddershove 4

- VERWERENDE PARTIJ -: met volmachtdraagster, mevrouw **K. HEMERYCK**, afgevaardigde van verwerende partij.

PROCEDURE:

De vordering werd regelmatig ingesteld bij verzoekschrift ontvangen ter griffie op 1 februari 2010, zoals blijkt uit het dossier van de rechtspleging.

De partijen zijn verschenen ter openbare terechtzitting van 8 juli 2010 (art. 704 Ger.W.) en werden gehoord in de uiteenzetting van hun middelen waarna de debatten werden gesloten. Eisende partij verklaarde eveneens op te treden voor haar minderjarig kind [REDACTED] (2009) in haar hoedanigheid van ouder en wettige vertegenwoordigster.

Het openbaar ministerie verleende (*schriftelijk*) advies ter genoemde terechtzitting.

De partijen zagen af van hun recht op repliek op het advies van het openbaar ministerie en van de toezending ervan conform artikel 767, §3 Gerechtelijk Wetboek.

De zaak werd in beraad genomen en voor uitspraak gesteld op heden.

De behandeling van het geschil verliep in toepassing van art. 2 e.v. Wet 15/6/1935 op het gebruik der talen in gerechtszaken, in de Nederlandse taal.

VOORWERP VAN DE VORDERING – MIDDELEN:

Eiseres bestrijdt verweerders beslissing van 30 oktober 2009 waarin de maatschappelijke dienstverlening wordt geweigerd omdat het opvangnetwerk van Fedasil verzadigd is. Zij vraagt maatschappelijke dienstverlening pas vanaf 20 oktober 2009.

Ze verduidelijkt dat zij haar vordering eveneens instelde als wettige voogdes over haar minderjarig kind; zo heeft de rechtbank het verzoekschrift ook geïnterpreteerd.

Verweerder volhardt.

GRONDEN VAN HET VONNIS:

De rechtbank nam kennis van het gerechtsdossier, het administratief dossier en de overtuigingsstukken.

1.

Eiseres (°Marokko) verblijft sedert 1 september 2008 illegaal op het grondgebied doordat haar verblijfsvergunning werd ingetrokken omdat zij niet meer samenwoonde met haar Belgische echtgenoot en de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen het annulatieverzoekschrift verwierp. Zij bracht op 17 augustus 2009 een zoontje ter wereld, [REDACTED] dat - volgens de intakegegevens - eveneens de Marokkaanse nationaliteit bezit.

Op 1 september 2009 deed zij een aanvraag voor maatschappelijke dienstverlening voor haar en haar zoontje, zoals bepaald in art. 57, §2 OCMW-wet.

2.

Art. 57, §2 OCMW-wet bepaalt:

“ In afwijking van de andere bepalingen van deze wet, is de taak van het openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn beperkt tot:

1° het verlenen van dringende medische hulp, wanneer het gaat om een vreemdeling die illegaal in het Rijk verblijft;

2° het vaststellen van de staat van behoefte doordat de ouders hun onderhoudsplicht niet nakomen of niet in staat zijn die na te komen, wanneer het gaat om een vreemdeling jonger dan 18 jaar die met zijn ouders illegaal in het Rijk verblijft.

In het geval bedoeld in 2°, wordt de maatschappelijke hulp beperkt tot de materiële hulp die onontbeerlijk is voor de ontwikkeling van het kind en wordt uitsluitend verstrekt in een federaal opvangcentrum overeenkomstig de voorwaarden en nadere regels bepaald door de Koning. De aanwezigheid in het opvangcentrum van de ouders of van de personen die het ouderlijk gezag over het kind daadwerkelijk uitoefenen, wordt gewaarborgd. “

Verweerder stelde de staat van behoefte vast doordat eiseres niet in staat was haar onderhoudsplicht jegens haar minderjarig - en eveneens illegaal verblijvend - kind na te komen.

De uitvoering van art. 57, §2, 2° wordt verder geregeld in het kb van 24 juni 2004.

Verweerder volgde de daarin bepaalde procedure en deed een aanvraag tot opvang bij het Federaal Agentschap voor de Opvang van Asielzoekers “Fedasil”, maar op 19 oktober 2009 antwoordde Fedasil dat “gezien de huidige verzadiging van het opvangnetwerk, het Agentschap zich in een situatie van overmacht bevindt waardoor het onmogelijk is om een gunstig antwoord te formuleren... Deze familie zal dus niet kunnen genieten van het recht op materiële hulp in

een opvangcentrum. De betrokkenen zullen bovendien niet opgenomen worden op een wachtlijst”.

Op 20 oktober 2010 kwam eiseres langs bij verweerder voor het antwoord van Fedasil, en vroeg zij maatschappelijke dienstverlening aan.

Vervolgens, verwijzend naar de aanvraag van eiseres 1 september 2009 en het negatief antwoord van Fedasil, besliste verweerder op 30 oktober 2009 om wel de dringende medische hulp toe te kennen maar de geldelijke bijstand te weigeren vanaf 20 oktober 2009. Deze beslissing mag geacht worden een antwoord te zijn op de beide aanvragen van 1 september 2009 en van 20 oktober 2009.

3.

Art. 4 van het Koninklijk Besluit van 24 juni 2004 tot bepaling van de voorwaarden en de modaliteiten voor het verlenen van materiële hulp aan een minderjarige vreemdeling die met zijn ouders illegaal in het Rijk verblijft, zoals gewijzigd bij kb van 1 juli 2006 (BS 3.08.2006, iwt 3.08.2006) luidt:

“Het ocmw neemt een beslissing ten laatste één maand na ontvangst van de aanvraag.

Wanneer de voorwaarden vervuld zijn, deelt het ocmw de aanvrager mee dat hij materiële hulp kan bekomen in een federaal opvangcentrum.”

In de Omzendbrief van 21 november 2006 wordt verduidelijkt wat deze beslissing moet inhouden:

“De beslissing die het OCMW moet nemen, moet zo volledig mogelijk worden gemotiveerd. Het OCMW vermeldt aldus in zijn beslissing:

- de wettelijke en reglementaire grond van de beslissing;
- of al dan niet aan de voorwaarden voor materiële hulp is voldaan;
- hetzij dat de aanvrager het voorstel van huisvesting aanvaardt; hetzij dat de aanvrager het voorstel van huisvesting weigert; hetzij dat de aanvrager weigert het document te ondertekenen.”

In casu heeft verweerder vastgesteld dat de voorwaarden vervuld waren.

Eiseres had al op 1 september 2009 een document ondertekend waarin zij zich akkoord verklaard met het voorstel tot huisvesting in een federaal opvangcentrum.

Verweerder had dus positief moeten beslissen en aan eiseres moeten meedelen dat zij materiële hulp konden bekomen in een federaal opvangcentrum.

Verweerder heeft echter een negatieve beslissing genomen: 1° geen materiële opvang omdat Fedasil de wettelijk bepaalde opvang niet realiseerde of niet kon realiseren, en 2° geen financiële bijstand omdat ze illegaal op het grondgebied verblijft.

De wetgever heeft kennelijk onvoldoende rekening gehouden met de eventualiteit van de onmogelijkheid voor Fedasil om de opvang effectief te realiseren.

De Opvangwet van 12 januari 2007 bepaalt in art. 60 nochtans: “Het Agentschap is belast met de toekenning van de materiële hulp aan minderjarigen die illegaal met hun ouders op het grondgebied verblijven en van wie de staat van behoefte door een openbaar centrum voor maatschappelijke welzijn is vastgesteld, wanneer de ouders niet in staat zijn om hun onderhoudsplicht na te komen.

Deze materiële hulp wordt toegekend binnen de opvangstructuren die door het Agentschap worden beheerd....”

In geval van lacune mag de rechtbank zich niet schuldig maken aan rechtsweigeren; zij moet een oplossing aanbieden die zoveel mogelijk de wil van de wetgever verwoordt en harmonisch kadert in de bestaande regeling van de OCMW-wet.

De realisatie van de opname in een federaal opvangcentrum, zoals verder hernomen in de Opvangwet, ging uit van een bepaald aantal opvangplaatsen. Daarbij werd effectief ook rekening gehouden met de mogelijkheid dat dit aantal ontoereikend zou zijn: "Het ligt echter voor de hand dat, mochten er *te weinig opvangplaatsen* zijn, het moratorium geen bestaansreden meer zou hebben. In voorkomend geval zal men ook kunnen beslissen de financiële steun toe te kennen na een periode die zal moeten worden vastgesteld op grond van de evaluatie van de wet." (Parl. St. Kamer 2006-07, DOC 51, 2565/04, 35).

Materiële hulp in de meest passende vorm kan immers een financiële hulpverlening zijn (art. 60 §3 OCMW-wet)

Naast de uitbreiding van de opvangcentra door beslissingen van de grondwettelijk bevoegde machten en overheden - met bijkomende financiële middelen - en de financiële steun (zie hierboven) is al het overige kunst- en vliegwerk. Het - onder dwangsom - onderbrengen van de gerechtigden in hotels is een nergens wettelijk geregeld en onredelijk duur alternatief, dat trouwens niet automatisch de andere waarborgen van de materiële hulp, zoals in de Opvangwet bepaald, omvat. Het veroordelen van Fedasil tot een schadevergoeding is geen maatschappelijke dienstverlening of materiële hulp; ze komt pas na het ingebreke blijven en realiseert niet de materiële hulp op het ogenblik dat ze nodig is.

Er moet dus worden teruggevallen op de regeling van financiële bijstand door het ocmw, zoals reeds als oplossing voorzien door de wetgever (zie hierboven). Dit was ook een vaak voorkomende maatschappelijke dienstverlening vóór de invoering van de materiële hulp in opvangcentra.

Het ocmw is en blijft de natuurlijke verschaffer van maatschappelijke dienstverlening. Fedasil is dat niet, en dat blijft ook zo wanneer een specifieke regeling één vorm ervan laat uitvoeren op een andere wijze (Arbh. Brussel 13.09.2007, T.V.R. 2008, 152 en www.vreemdelingen-recht.be).

6.

Kortom.

Dat aan de gegrond gebleken aanvraag, door de overmacht die door Fedasil werd ingeroepen en die door verweerder niet werd betwist, op dat ogenblik niet het wettelijk voorziene antwoord kon gegeven worden (nl. opname in een opvangcentrum), doet niets af aan de verplichting van verweerder om - conform art 4 kb 24 juni 2004 - aan de aanvraag een positief gevolg te geven. De ingeroepen overmacht van een overheidsdienst kan niet tot gevolg hebben dat aan de rechthebbende het recht wordt onzegd dat hem door de wet wordt toegekend, in casu in art. 1, art. 57 §2 en art. 60, §3 OCMW-wet.

Ze kan evenmin tot gevolg hebben dat eiseres ook nog een procedure tegen Fedasil zou moeten beginnen. Eiseres moest haar aanvraag bij verweerder indienen, niet bij Fedasil, en een beroepsprocedure tegen een negatieve beslissing van verweerder moet tegen verweerder worden gevoerd, niet tegen Fedasil.

Verweerder had de vraag jegens Fedasil moeten herhalen, eventueel meermaals, tot deze in staat was de opvang te realiseren. Aangezien verweerder intussen ook zelf geen aanbod deed van een eigen opvangstructuur, dient hij eiseres de gewone maatschappelijke dienstverlening, nl. financiële steun, te verlenen zoals reeds door de wetgever in het vooruitzicht gesteld, waarvan hij de kosten op Fedasil of zijn overheden kan verhalen (Arbrb. Brugge 7^e k 17.03.2010 inz. Oli & Ghimire / OCMW Oostende). Een aanvraag tot betaling van geldsommen om de behoeften van minderjarige kinderen te dekken is een materiële hulp die het ocmw moet verzekeren (Cass. 3.10.2006, J.T.T. 2007, 1)

4.

Het is van algemene bekendheid dat de opvangstructuren van Fedasil inderdaad verzadigd zijn en niet volstaan. In casu heeft Fedasil dit uitdrukkelijk meegedeeld aan verweerder.

Aan de wetgeving is evenwel niets veranderd: het recht op maatschappelijke dienstverlening, al dan niet in de vorm van materiële hulp, is ongewijzigd gebleven.

Daaraan moet de rechtbank dus – geconfronteerd met huidige beslissing en betwisting – gevolg geven.

De regelgeving vertoont op zich reeds enkele lacunes m.b.t. de diverse periodes tussen de aanvraag en het antwoord van Fedasil, tussen het antwoord van Fedasil en de beslissing van het ocmw, en tussen de kennisgeving van deze beslissing en de effectieve aanbieding bij Fedasil binnen dertig dagen. Op het terrein wordt dan ook een loyale communicatie en samenwerking geleverd van zowel het ocmw als Fedasil. Het gaat niet op dat beiden het probleem naar mekaar doorschuiven. Hoe zwaar de lasten van het ocmw ook mogen zijn, en waarvoor de rechtbank alle begrip heeft, het ocmw mag zich niet verschansen in een afwachtende houding om van een probleem verlost te raken (Arbrb. Brussel 21.03.2005, J.D.J. 2005, nr. 244, 30).

Zolang nog geen beslissing werd genomen en meegedeeld - en op voorwaarde dat de wettelijke voorwaarden vervuld zijn - blijft het ocmw bevoegd en gehouden tot de gewone maatschappelijke dienstverlening vanaf de datum van de aanvraag (Arbh. Liège, afd. Namur 26.10.2004, J.D.J. 2005, nr. 241, 35; Arbh. Liège 28.11.2006, J.D.J. 2007, 35; Arbrb. Liège 22.09.2005, T.V.R. 2006, 194; Arbrb. Brugge 14.06.2006, T.V.R. 2007, 53).

Hetzelfde geldt logischerwijze voor de dagen na de beslissing en de 30 dagen na haar kennisgeving waarover de aanvrager beschikt om zich bij Fedasil aan te melden conform art. 6 van het kb van 24 juni 2004. Het kan niet de bedoeling van de wetgever geweest zijn om in die periodes een vacuüm te creëren, en men kan moeilijk de zorg en bevoegdheid al in de schoot van Fedasil leggen als en zolang de aanvrager zich nog niet effectief bij hem heeft aangeboden. De taak van Fedasil is overigens *beperkt tot de materiële hulp* in een federaal opvangcentrum.

Het ocmw blijft dus bevoegd en eventueel gehouden tot het ogenblik waarop de opname in een federaal opvangcentrum door Fedasil effectief wordt gerealiseerd (Arbh. Brussel 13.09.2007, T.V.R. 2008, 152 en www.vreemdelingenrecht.be; Arbrb. Brugge 7e k. 14.06.2006 inz. Mentfakh / OCMW Oostende).

Dat één vorm van maatschappelijke dienstverlening, nl. de materiële hulp aan minderjarige vreemdelingen die met hun ouders illegaal in het Rijk verblijven, in concreto wordt uitgevoerd door een specifieke overheidsdienst Fedasil, ontnemt aan het ocmw niet de bevoegdheid om over deze maatschappelijke dienstverlening te beslissen en om in te staan voor alle verdere vormen en onderdelen van maatschappelijke dienstverlening *waarvoor Fedasil niet moet instaan* : krachtens art. 1 OCMW-wet heeft enkel het ocmw de wettelijke opdracht om in te staan voor het verlenen van middelen die toelaten een leven te leiden dat beantwoordt aan de menselijke waardigheid. Fedasil is geen parallelle overheidsdienst met een eigen regeling voor aanvraag, onderzoek, toekenning, stopzetting, enz... De aanvraag voor de hulp, zoals bepaald in art. 57, §2 OCMW-wet, moet bij het ocmw worden ingediend en niet bij Fedasil, het ocmw moet de vervulling van de voorwaarden onderzoeken en het ocmw moet de toekenningsbeslissing nemen. Het ocmw blijft overigens onverkort bevoegd voor de dringende medische hulp voor de ouders (Arbrb. Brugge 8.09.2004, NjW 2005, 382; Arbrb. Brugge 7^e k. 14.06.2006 inz. Mentfakh / OCMW Oostende).

5.

De wetgever heeft de regeling van art. 57, §2 OCMW-wet uiteraard geconcipieerd vanuit de vanzelfsprekende beschikbaarheid en operationaliteit van de federale opvangcentra. Art.57 §2 OCMW-wet voorziet geen regel voor het geval de materiële hulp door overmacht niet kan gerealiseerd worden door Fedasil.

OM DEZE REDENEN:

De Arbeidsrechtbank:

Gelet op het advies van het Openbaar Ministerie, gegeven door de heer Yves WERBROUCK, substituut-arbeidsauditeur;

Wijzende op tegenspraak en na beraadslaging;

Ontvangt de vordering en verklaart ze gegrond in volgende mate;

Zegt voor recht dat eiseres en haar minderjarig kind [REDACTED] vanaf 1 september 2009 in de voorwaarden verkeren voor de maatschappelijke dienstverlening, bepaald in art. 1, 57 §2 en 60 §3 van de OCMW-wet;

Vernietigt de beslissing van verweerder van 30 oktober 2009 voor wat betreft de bestreden onderdelen, en zegt voor recht dat verweerder vanaf 20 oktober 2009 tot het ogenblik dat Fedasil eiseres en haar minderjarig kind opneemt in een federaal opvangcentrum gehouden is tot betaling van financiële bijstand voor een persoon met gezinslast;

Begroot de kosten op 109,32 euro rechtsplegingsvergoeding ;

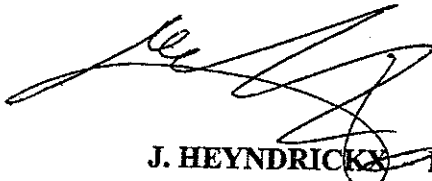
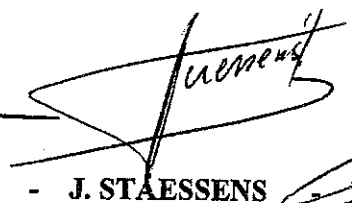
Veroordeelt verweerder tot de kosten;

Verklaart dit vonnis uitvoerbaar bij voorraad, niettegenstaande alle verhaal en zonder borgstelling noch kantonnement;

Aldus uitgesproken op dinsdag **TWINTIG JULI TWEEDEUZEND EN TIEN** in bijzondere openbare terechtzitting door de voorzitter van de 1ste vakantiekamer van de Arbeidsrechtbank te Brugge, bijgestaan door de griffier.

Ondertekend door:

Willy DUPONT, rechter bij de Arbeidsrechtbank, voorzitter van de 1ste vakantiekamer;
Jan STAESSENS, rechter in sociale zaken, benoemd als werkgever;
Nancy DEMEULENARE, rechter in sociale zaken, benoemd als werknemer/bediende;
Jurgen HEYNDRICKX, griffier.

J. HEYNDRICKX - N. DEMEULENARE - J. STAESSENS - W. DUPONT

10-11-12